

РЕШЕНИЕ

№ 40479

гр. София, 03.12.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 81 състав, в
публично заседание на 20.11.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Стоян Тонев

при участието на секретаря Лилия Благоева, като разглежда дело номер **7816** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 118 от КСО, вр. чл. 145 – чл. 178 АПК.

Образувано е по жалба на М. И. П., ЕГН: [ЕГН] адрес [населено място], [улица], чрез адв. И. И.- САК, [населено място], [улица], ет.4, срещу Решение № 2153-21-170/18.06.2025 г. на Директора на ТП на НОИ С.-град, с което е отхвърлена жалбата му срещу Разпореждане № [ЕГН]/37/ от 09.05.2025 г. на длъжностното лице по пенсионно осигуряване, като неоснователна. С жалбата се оспорва Решение № 2153-21-170/18.06.2025 г. на Директора на ТП на НОИ С.-град. Решението и потвърденото с него разпореждане се определят като незаконосъобразни, тъй като се счита, че са били налице законовите предпоставки за правото му на лична пенсия за ОСВ и без да е необходим зачетения, с първоначалното разпореждане за отпускане на пенсията на основание чл. 9а, ал.1, т.1 от КСО, стаж в периода от 15.10.1977 г. до 08.09.1983 г. - 05 години, 10 месеца и 24 дни. Иска се отмяна на решението.

В с.з. жалбоподателят се явява лично и с адв.И., които поддържат жалбата. Иска се отмяна на оспореното решение.Заявява се претенция за присъждане на разноските по делото. В писмени бележки адв. И. счита, че в оспорения акт липсват фактически констатации относно претендираната за възстановяване сума. Съгласно чл. 117 ал.3 от КСО ръководителят на териториалното поделение се произнася по жалбите или исканията с мотивирано решение в едномесечен срок от получаването им. От решението на директора на ТП на НОИ С.-град не ставало ясно за какво е преведена, съответно използвана сумата и защо не се възстановява на жалбоподателя. Иска се Решение № 2153-21-170/18.06.2025 г. на Директора на ТП на НОИ С.-град и потвърденото с него Разпореждане № [ЕГН]/37/ от 09.05.2025 г. да бъдат отменени, а преписката да бъде изпратена на административния орган за произнасяне по искането за

възстановяване на сумата от 9953,06 лева.

В с.з. ответникът- Директор на ТП на НОИ С.-град, редовно и своевременно уведомен се представлява от юрк.П., която оспорва жалбата като неоснователна. Заявява претенция за присъждане на юрисконсултско възнаграждение. Представя подробни писмени бележки.

СГП, редовно и своевременно уведомена, не изпраща представител.

Съдът, като обсъди изложените в жалбата доводи и прецени събраните по делото доказателства, намира за установено от фактическа страна следното:

Със Заявление вх. № 2113-21- 6192/29.08.2024 г. /л. 45 / жалбоподателят М. И. П. е поискал лична пенсия за осигурителен стаж и възраст/ ОСВ/ и е представил изискуемите съгласно чл. 2 от НПОС документи, в това число и Удостоверение № 2165-21- 123/22.03.2023 г. / л.24 / за внесени осигурителни вноски по чл. 9а, ал. 1 от КСО за периода от 15.10.1977 г. до 08.09.1983 г. - 05 години, 10 месеца и 24 дни. В заявлението си за отпускане на лична пенсия за ОСВ жалбоподателят П. е декларирал, че има стаж във Франция до 31.12.2022 г. и че от месец юни 2023 г. му е отпусната френска пенсия.

С Разпореждане № [ЕГН] / 30.09.2024г. на жалбоподателя е отпусната лична пенсия за ОСВ при условията на чл. 68,ал.3 от КСО, с начална дата 29.06.2024г. и зачетен осигурителен стаж, както следва- осигурителен стаж от трета категория труд- 22 г. 01 м. и 00 дни, осигурителен стаж за право на пенсия, положен н чужбина - 06 г. 00 м. и 00 дни, осигурителен стаж за определяне размера на пенсията, положен в чужбина - 06 г. 00 м. и 00 дни. При отпускане на лична пенсия за ОСВ е зачетен стаж за периода от 15.10.1977 г. до 08.09.1983 г. - 05 години, 10 месеца и 24 дни, на основание чл. 9а, ал. 1, т.1 от КСО по Удостоверение № 2165-21- 123/22.03.2023 г. тъй като жалбоподателят е упражнил правото си по чл. 9а, ал. 1 от КСО да внесе за своя сметка осигурителни вноски за времето на обучението си във висше медицинско учебно заведение в [населено място].

С Молба № 1023-21-665/28.04.2025 г. /л.59/ жалбоподателят П. е поискал личната му пенсия за ОСВ да бъде изменена, като от общата продължителност на осигурителния стаж, зачетен при отпускане на пенсията с Разпореждане № 570629292202 / 30.09.2024г., да бъде изключено времето на обучение, за което са внесени осигурителни вноски на основание чл.9 а ал.1 от КСО и внесената сума от 9953,06 лв. му бъде възстановена.

След преценка на искането, с Разпореждане № [ЕГН]/37 от 09.05.2025 г. на длъжностното лице по чл. 98 от КСО е разпорежен отказ да бъде изменена личната пенсия за ОСВ на жалбоподателя.

След оспорване по административен ред на Разпореждане № [ЕГН]/37/ от 09.05.2025 г., с обжалваното в настоящото производство Решение № 2153-21-170/18.06.2025 г. на Директора на ТП на НОИ С. - град жалбата е оставена без уважение като неоснователна.

По делото са приети документите от административната преписка и приложените по делото писмени доказателства.

При така установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

Жалбата е подадена в 14-дневния срок за обжалване, срещу подлежащ на обжалване акт от лице, за което той е неблагоприятен, поради което е допустима. Разгледана по същество жалбата е неоснователна.

Съгласно чл. 168, ал. 1 АПК съдът преценява законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 АПК, а именно: дали актът е издаден от компетентен административен орган и в установената форма, спазени ли са административно-производствените правила и материално - правните разпоредби по издаването му, съобразен ли е актът с целта на закона.

Предмет на съдебен контрол в настоящото производство съгласно чл. 118, ал. 1 от КСО е

решението на ръководителят на ТП-НОИ С.- град.

Оспореното Решение № 2153-21-170/18.06.2025 г. на Директора на ТП на НОИ С.-град, и потвърденото с него Разпореждане № [ЕГН]/37/ от 09.05.2025 г. на длъжностното лице по пенсионно осигуряване на длъжностно лице по пенсионно осигуряване, са издадени от материално и териториално компетентни органи, при спазване на законовите изисквания за форма и съдържание и при липса на допуснати съществени нарушения на процесуалните правила. Не се споделят доводите на жалбоподателя, че в оспореното решение № 2153-21-170/18.06.2025 г. на Директора на ТП на НОИ С.-град липсват фактически и правни съображения отнасящи се до исканата сума за възстановяване, тъй като са спазени са изискванията на чл. 117 ал.3 от КСО и чл. 59 ал.2 т.4 от АПК и са изложени разбираеми съображения, като е посочена относимата разпорежба на чл.9 а ал.1 от КСО относно зачетения стаж, както и НПОС в която наредба тези въпроси са доразвити и е предвидена и възможността за връщане на доброволно внесени осигурителни вноски в точно определени случаи, в които казусът на жалбоподателя не попада.

По отношение съответствието на оспорения акт с материалния закон, съдът намира следното:

Претенцията на жалбоподателя е пенсията му за ОСВ да бъде преизчислена, като осигурителният стаж бъде намален със заплатените 5 години, 10 месеца и 24 дни от висшето му образование, както и че иска внесената сума от 9953,06 лева да му бъде възстановена.

Съгласно чл. 9а ал.1, т.1 от КСО, за осигурителен стаж при пенсиониране, ако не е зачетен на друго основание и са внесени осигурителни вноски съгласно ал. 4, се зачита времето на обучение на лицата, завършили висше или полувисше образование, но за не повече от срока на обучение, предвиден по учебния план за завършената специалност. С тази разпорежба законодателят е създал правната възможност за зачитане за осигурителен стаж на времето на обучение във виешо учебно заведение, ако лицата внесат за своя сметка осигурителни вноски за това време. По силата на чл. 9 а ал.4 от КСО, внасянето на осигурителните вноски ал. 1, 2 и 3 се извършва по банков път след подадена декларация по ред, определен с наредбата, издадена от министъра на финансите по чл. 5, ал. 6. Вноските са изцяло за сметка на лицата, като се изчисляват към датата на внасянето им в размера, определен за фонд "Пенсии" за лицата, родени преди 1 януари 1960 г., върху минималния месечен размер на осигурителния доход за самоосигуряващите се лица, определен със закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за съответната година.

Съгласно чл. 45, ал.1 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж /НПОС/ – „Времето по чл. 9а, ал. 1 от КСО, за което са внесени осигурителни вноски съгласно чл. 9а, ал. 4 от КСО, се зачита за осигурителен стаж от трета категория. То се установява с удостоверение по утвърден от управителя на НОИ образец, издаден от длъжностно лице, определено от ръководителя на териториалното поделение на НОИ, въз основа на диплома за завършено висше или полувисше образование, или документ за придобита научна и образователна степен доктор, данните за внесените осигурителни вноски, съдържащи се в информационната система/регистрите на НОИ, и документ, удостоверяващ срока на обучението или докторантурата. Съгласно чл.45, ал.2 от НПОС, когато времето по ал. 1 включва периоди, зачетени за осигурителен стаж на друго основание, лицето може да поиска възстановяване на сумите от внесените осигурителни вноски за тези периоди по реда на чл. 129 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс въз основа на разпореждане, издадено по чл. 98, ал. 1 КСО.

По делото е установено, че жалбоподателят е упражнил правото си по чл. 9а, ал. 1 от КСО да внесе за своя сметка осигурителни вноски за времето на обучението си във висше учебно заведение за периода от 15.10.1977 г. до 08.09.1983 г. - 05 години, 10 месеца и 24 дни. С

Разпореждане № [ЕГН]/ 30.09.2024г. длъжностно лице по пенсионното осигуряване на жалбоподателя е отпусната лична пенсия за осигурителен стаж и възраст при условията на чл. 68, ал. 3 от КСО, като времето му на обучение във висше учебно заведение за периода от 15.10.1977 г. до 08.09.1983 г. е било зачетено за осигурителен стаж, в съответствие с разпореденото от чл. 9а, ал. 1 от КСО. Неоснователно е оплакването с жалбата в насока, че при първоначалното отпускане на пенсията и без периода на следването, осигурителният стаж е бил достатъчен. При подадено заявление за отпускане на пенсия, административния орган е длъжен да следи дали осигуреното лице отговаря на критериите по чл. 68 от КСО, т.е. дали има навършена определена възраст и дали има определен брой години осигурителен стаж. В случай, че тези предпоставки са налице се пристъпва към определяне на размера на пенсията. Пенсионният орган няма правомощията да определя, кои периоди да включи и кои да изключи от осигурителния стаж, при положение, както в случая, че за надлежен такъв по чл. 9а, ал. 1 от КСО са представени съответните доказателства. В разглеждания казус е безспорно, че жалбоподателят е внесъл осигурителни вноски за времето, през което той е бил студент във висшето учебно заведение, т.е. за него би възникнало право да иска възстановяване на платените осигурителни вноски при условията на чл. 45 НПОС. От материалите по административната преписка относно осигурителния стаж на жалбоподателя се установява, че визирият период не е зачетен като осигурителен стаж на друго основание. Изложеното дава основание на съда да приеме, че не се установява дублиране на периоди от осигурителен стаж, чрез зачитането му на друго основание.

Съпоставянето на чл. 9а, ал. 1 КСО и чл. 45, ал. 2 НПОС води до извода, че осигурителни вноски за времето на обучение във висше /както в случая/ или полувисше училище са недължимо внесени само когато същият период на обучение, за който са внесени осигурителни вноски по чл. 9а, ал. 1 КСО, е зачетен за осигурителен стаж на друго основание, защото това обстоятелство - зачитането на същия период от време за осигурителен стаж на друго основание - е юридически факт, изключващ правото по чл. 9а, ал. 1 КСО обучението във висше или полувисше училище да бъде зачетено за осигурителен стаж при пенсиониране. Само при наличието на този правоизключващ юридически факт осигурителните вноски по чл. 9а, ал. 1 КСО ще бъдат недължимо внесени и поради това подлежащи на възстановяване. Следователно, ако периодът на обучение във висше или полувисше училище не е зачетен за осигурителен стаж на друго основание, той следва да бъде зачетен за осигурителен стаж при пенсиониране по правилото на чл. 9а, ал. 1 КСО, дори когато с него се надвишава минимално необходимия осигурителен стаж за правото на пенсия по чл. 68 КСО, защото това надвишаване не прави осигурителните вноски по чл. 9а, ал. 1 КСО, недължимо внесени и подлежащи на възстановяване, в този смисъл е и Решение № 5567/22.04.2013г. по адм. дело № 2102/2013 на ВАС. Когато времето, за което са внесени осигурителни вноски по реда на чл. 9а, ал. 1 от КСО, включва периоди, зачетени за осигурителен стаж на друго основание, лицето може да поиска възстановяване на сумите от внесените осигурителни вноски за тези периоди въз основа на разпореждане по чл. 98, ал. 1 от КСО. След което за него възниква правото да поиска възстановяването им на осн. чл. 45а, ал. 2 от НПОС и по реда на чл. 129 от ДОПК. Видно от изложеното, предпоставки за това по отношение на жалбоподателя не са налице.

По изложените съображения съдът намира оспореното срещу Решение № 2153-21-170/18.06.2025 г. на Директора на ТП на НОИ С.-град на директора на ТП на НОИ С. - град за законосъобразно, постановено от компетентен орган в предвидената от закона форма, при спазване на административнопроизводствените правила и в съответствие с материалноправните разпоредби и целта на закона. Поради това подадената жалба се явява неоснователна и като такава следва да

бъде отхвърлена.

С оглед изхода от спора, изрично стореното от процесуалния представител на ответника искане за присъждане на юрисконсултско възнаграждение, и разпоредбата на чл. 143, ал. 3 АПК, във вр. с чл. 78, ал. 8 ГПК, във вр. с чл. 37, ал. 1 от Закона за правната помощ и чл. 24 от Наредбата за заплащане на правната помощ, съдът следва да присъди на ответната страна разноски за юрисконсулт, в размер на 200, 00 /двеста/ лева.

Воден от горното и на основание чл. 172, ал. 2, предл. последно от АПК, Административен съд София – град, III отделение, 81 състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ оспорването по жалба на на М. И. П., ЕГН: [ЕГН] адрес [населено място], [улица], чрез адв. И. И.- САК, [населено място], [улица], ет.4, срещу Решение № 2153-21-170/18.06.2025 г. на Директора на ТП на НОИ С.-град, с което е отхвърлена жалбата му срещу Разпореждане № [ЕГН]/37/ от 09.05.2025 г. на длъжностното лице по пенсионно осигуряване.

ОСЪЖДА М. И. П. ЕГН [ЕГН] да заплати на НОИ-ТП С. град сумата от 200 лева, представляващи разноски по делото за юрисконсултско възнаграждение.

На основание чл.138,ал.1 АПК,препис от решението да се изпрати на страните.

Решението подлежи на касационно обжалване пред ВАС на РБ в 14- дневен срок от получаване на препис от същото.

СЪДИЯ: